

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021

ΜΕΕΠ για την ανέγερση και λειτουργία πτηνοτροφείου ιδιοκτησία της εταιρείας "GALLINACO LTD" στην κοινότητα Μένοικο της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Αίτησης για Άδεια Οικοδομής **2.10.25.1.2.388**

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου, η ΜΕΕΠ για την ανέγερση και λειτουργία πτηνοτροφείου ιδιοκτησία της εταιρείας "GALLINACO LTD" στην κοινότητα Μένοικο της επαρχίας Λευκωσίας, υποβλήθηκε από τον Έπαρχο Λευκωσίας στις 4.9.2020.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο έγινε δημόσια παρουσίαση. Στην κοινότητα όπου χωροθετείται το προτεινόμενο έργο έγινε διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου για το έργο στα γραμματοκιβώτια των οικιών. Δόθηκε χρόνος για υποβολή σχολίων από το ενδιαφερόμενο κοινό. Τα σχόλια που έγιναν απαντήθηκαν από τον κύριο του έργου.

Η ΜΕΕΠ εξετάστηκε στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον κατά τη Συνεδρία της στις 16.2.2021 όπου αξιολογήθηκε και ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με το σύστημα εξαερισμού της μονάδας, την ποιότητα του νερού για υδροδότηση και τον τύπο των κλωβοστοιχειών. Τα συμπληρωματικά στοιχεία κατατέθηκαν τον Μάρτιο 2021 και το έργο επανεξετάστηκε στις 22.6.2021.

2. Σκοπός και περιγραφή της ανάπτυξης

Η κύρια δραστηριότητα που θα πραγματοποιείται κατά τη φάση λειτουργίας του προτεινόμενου έργου είναι η εκτροφή πουλερικών κρεατοπαραγωγής. Η δυναμικότητα της μονάδας θα ανέρχεται στις 52000 θέσεις. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της μονάδας υπολογίζεται ότι θα εκτρέφονται περίπου 260.000 – 312.000 (+/-10%) πουλερικά κρεατοπαραγωγής κάθε χρόνο.

Το προτεινόμενο έργο εμπίπτει στις πρόνοιες του νόμου περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου του 2013 Ο σχεδιασμός του

προτεινόμενου έργου έγινε σύμφωνα με τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές (ΒΔΤ) που εφαρμόζονται για το συγκεκριμένο παραγωγικό τομέα. Οι κύριες διεργασίες που αναμένεται ότι θα πραγματοποιούνται κατά τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου είναι οι ακόλουθες

- Παραλαβή νεαρών πουλερικών και πρώτων υλών ζωοτροφών
- Εκτροφή και πάχυνση πουλερικών
- Αποθήκευση και χρήση ζωοτροφών
- Καθαρισμός και απολύμανση χώρων, οχημάτων και εξοπλισμού
- Προσωρινή αποθήκευση, συλλογή και μεταφορά αποβλήτων

Το προτεινόμενο έργο θα διαθέτει ένα ενιαίο θάλαμο εκτροφής πουλερικών κρεατοπαραγωγής επιφάνειας 940 m². Προτείνεται όπως η εκτροφή πουλερικών να γίνεται σε κλωβούς δυναμικότητας 20 πουλερικών, οι οποίοι θα είναι τοποθετημένοι σε σειρές σχηματίζοντας κλωβοστοιχίες. Στο θάλαμο θα υπάρχουν 2600 κλωβοί τοποθετημένοι σε τρία επίπεδα κλωβοστοιχιών. Ο θάλαμος εκτροφής θα είναι κλειστού τύπου επιτρέποντας τον έλεγχο, τη ρύθμιση και τη διατήρηση των συνθηκών του εσωτερικού περιβάλλοντος στις κατάλληλες συνθήκες. Η παραγόμενη κοπριά κατά τη φάση λειτουργίας του έργου θα απομακρύνεται από τις κλωβοστοιχίες με τη χρήση αυτοματοποιημένου συστήματος με ιμάντες. Οι ιμάντες απομάκρυνσης κοπριάς θα είναι κατασκευασμένοι από πολυπροπυλένιο και θα έχουν λεία επιφάνεια. Η κοπριά θα συλλέγεται από τους ιμάντες με μηχανικό τρόπο με τη χρήση αποξεστών που θα είναι κατασκευασμένοι από ανοξείδωτο χάλυβα επενδυμένο με πολυουρεθάνη.

Με βάση το σχεδιασμό του έργου, η συλλογή και προσωρινή αποθήκευση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων στη μονάδα θα γίνεται σε ειδικά κατασκευασμένο στεγανό φρεάτιο και σε μια σηπτική δεξαμενή, η οποία θα συνδέεται με απορροφητικό λάκκο. Τα υγρά απόβλητα που θα προκύπτουν από τις εργασίες καθαριότητας και απολύμανσης των χώρων του προτεινόμενου έργου και των οχημάτων θα αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανό φρεάτιο χωρητικότητας 32m³. Τα υγρά απόβλητα που θα παράγονται από τους χώρους του προσωπικού, θα καταλήγουν σε σηπτική δεξαμενή. Επιπρόσθετα, όλα τα ζωικά υποπροϊόντα που θα προκύπτουν (νεκρά ζώα κλπ), θα τοποθετούνται σε ειδικούς κλειστούς κάδους στην εγκατάσταση μέχρι τη συλλογή τους από αδειοδοτημένους συλλογείς/ μεταφορείς.

Στη μονάδα θα εγκατασταθεί σύστημα εξαερισμού το οποίο θα λειτουργεί με ψεκασμό αραιού θειικού οξέος ώστε το pH του διαλύματος να μην ξεπερνά το 3.3. Με αυτή τη μέθοδο θα επιτυγχάνεται μείωση της συγκέντρωσης αέριων ρύπων στον αέρα που εξέρχεται από τη μονάδα (αιωρούμενα σωματίδια, αμμωνία, άζωτο).

3. Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) χωροθετείται στο Τεμάχιο 615 του Φύλλου/Σχεδίου 29/30, με τοπωνύμιο «Πάνω Καμήλα». Το συνολικό εμβαδόν του τεμαχίου του ΠΕ ανέρχεται σε 13.044 m² εκ των οποίων τα 1.265 m² θα καλυφθούν από τα υποστατικά της προτεινόμενης ανάπτυξης. Το τεμάχιο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Δ1 – Κτηνοτροφική ζώνη. Το τεμάχιο του ΠΕ απέχει 2,6 χλμ από το όριο της οικιστικής ζώνης του Μενοίκου, 4,5 χλμ από το όριο της οικιστικής ζώνης της κοινότητας Μιτσερού και 4,6 χλμ από την οικιστική ζώνη Αγ. Ιωάννη

Μαλούντας. Η πλησιέστερη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 προς το ΠΕ είναι ο Τόπος Κοινοτικής Σημασίας Περιοχή Μιτσερού-Αγροκηπιάς (CY 2000003), σε απόσταση 1,8 χλμ. Υπάρχει πρόσβαση στο τεμάχιο μέσω εγγεγραμμένου δρόμου (χωματόδρομος).

Σε απόσταση 650 περίπου μέτρων νοτιοδυτικά του τεμαχίου διέρχεται ο ποταμός 'Λιτζυθικά'.

Όσον αφορά το υφιστάμενο περιβάλλον της περιοχής του έργου του έργου, σε αυτή υπάρχουν ξηρικές καλλιέργειες και είδη χαμηλής βλάστησης. Οι ξηρικές καλλιέργειες βρίσκονται στο επίπεδο μέρος του τεμαχίου, το οποίο αποτελεί και το μεγαλύτερο του μέρος, ενώ τα είδη χαμηλής βλάστησης βρίσκονται σε ορισμένα σημεία όπου υπάρχουν αναβαθμίδες καθώς και επικλινής μορφολογία. Το προτεινόμενο έργο θα κατασκευαστεί στο επίπεδο μέρος του τεμαχίου.

Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν μεμονωμένα δέντρα του είδους Ευκάλυπτος (*Eucalyptus gomphoccephala*) και το είδος Καλάμι (*Arundo donax*), το οποίο εντοπίστηκε εντός δεξαμενών κτηνοτροφικών λυμάτων. Τον Ιούλιο 2020 πραγματοποιήθηκε ημερήσια καταγραφή της πανίδας όπου και εντοπίστηκαν μόνο κοινά είδη.

4. Κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων. Επιπλέον, η ανέγερση των εγκαταστάσεων του έργου θα συμβάλει στην σφράγιση του εδάφους.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων της μονάδας αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί

να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση του εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο. Επιπλέον, το ΠΕ θα επιφέρει αλλαγή χρήσης γης σε σχέση με την υφιστάμενη χρήση.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η κατασκευή του ΠΕ αναμένεται να επηρεάσει την ελάχιστη χλωρίδα που βρίσκεται εντός της ΑΠΜ αφού θα χρειαστεί να εκχερσωθούν τμήματά της.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβο, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η αυξημένη στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα είναι μεγαλύτερες στην περιοχή με τη στάθμη θορύβου όμως να μην ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθεί κατά τη διάρκεια τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών στο χώρο του έργου. Επιπλέον, πιθανές επιπτώσεις μπορεί να προκύψουν στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών στην περιοχή από την λειτουργία του εργοταξίου.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Κατά τη φάση λειτουργίας της μονάδας δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στο έδαφος και τα υπόγεια νερά, με την προϋπόθεση της υιοθέτησης ορθών πρακτικών διαχείρισης των αποβλήτων που θα προκύπτουν.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι ετήσιες ποσότητες στερεών αποβλήτων (κοπριάς) αναμένεται να είναι 1.1-2.4 τόνοι κοπριάς ανά 1000 πουλερικά. Η κοπριά εκτός από απορρίμματα των πτηνών θα περιέχει και υπολείμματα του υλικού στρωμνής. Οι αναμενόμενες ποσότητες υγρών αποβλήτων από τις εγκαταστάσεις υγιεινής του προσωπικού εκτιμώνται στα 0.5 m³/ημέρα. Τα οικιακά απορρίμματα υπολογίζονται σε 3 κιλά ανά ημέρα. Από τη συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού, θα προκύπτουν μεταχειρισμένα μηχανέλαια. Επίσης, θα προκύπτουν υγρά απόβλητα από τον καθαρισμό των υποστατικών εκτροφής και του εσωτερικού των οχημάτων που μεταφέρουν πουλερικά μετά το πέρας του κάθε παραγωγικού κύκλου.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του ΠΕ στην ποιότητα της ατμόσφαιρας λόγω της εκπομπής αέριων ρύπων από τη διακίνηση των οχημάτων από και προς την μονάδα και από τις εκπομπές κατά τη λειτουργία του έργου. Η μονάδα θα είναι κλειστού τύπου και θα εφαρμόσει εξειδικευμένο σύστημα εξαερισμού με πλυντρίδα θειικού οξέος για εξουδετέρωση της εκπεμπόμενης αμμωνίας.

Επιπτώσεις λόγω θορύβου

Λόγω της φύσης του έργου δεν αναμένονται υψηλά επίπεδα θορύβου. Επίσης, οι κινήσεις των οχημάτων για τη διακίνηση των πρώτων υλών (ζωοτροφές) προς το υπό μελέτη έργο και η διακίνηση των οχημάτων για τη μεταφορά κοπριάς δεν αναμένεται να αυξήσουν σημαντικά τα υφιστάμενα επίπεδα θορύβου στην περιοχή μελέτης.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές όσον αφορά τη χλωρίδα, διότι δεν επηρεάζει το κλίμα της περιοχής. Οι όποιες επεμβάσεις στο επιφανειακό έδαφος είναι μικρής έκτασης και σχετικά σύντομες.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στα μνημεία και πολιτιστικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής ενώ επιπτώσεις στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών στην περιοχή αναμένονται από τυχόν τραυματισμό κατά την λειτουργία των μηχανημάτων της μονάδας. Ο κύριος του έργου πρέπει να μεριμνήσει ώστε να ακολουθούνται οι σωστές πρακτικές που αφορούν την ασφάλεια και υγεία του προσωπικού, όπως προβλέπει η νομοθεσία. Στο χώρο των εγκαταστάσεων θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα κουτί πρώτων βοηθειών, να τοποθετηθούν πυροσβεστήρες σε εμφανή σημεία και σημάνσεις για τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ωτοασπίδες, γάντια, προστατευτικά γυαλιά, παπούτσια ασφαλείας). Επίσης, να ετοιμαστεί σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τις ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση πυρκαγιάς, σεισμού και ατυχήματος και να ενημερωθεί το προσωπικό για να μπορούν να αντιμετωπιστούν προσωρινά μέχρι την παρέμβαση ειδικών τμημάτων.

Συσσωρευτικές επιπτώσεις

Η "Μελέτη για τον καθορισμό φέρουσας ικανότητας της κτηνοτροφικής ζώνης Μενοίκου και της ευρύτερης περιοχής" που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του διαγωνισμού ΣΔ14.2017 για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η κτηνοτροφική στη ζώνη Δ1, στην οποία προγραμματίζεται το προτεινόμενο έχει μεγάλο περιθώριο ανάπτυξης. Παράλληλα, η συνεισφορά του προτεινόμενου έργου στο υφιστάμενο επίπεδο οσμών θα είναι μικρή και επιπλέον θα ληφθούν μέτρα για μείωση τους. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων καθώς και δεξαμενές όπου γίνεται απόρριψη κτηνοτροφικών λυμάτων που επιβαρύνουν την περιοχή με οσμές.

5. Μέτρα μετριασμού περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπονται από τη ΜΕΕΠ

Κατά την κατασκευή του Έργου:

1. Ο εργολάβος να εκπονήσει Σχέδιο Πρόληψης και Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Περιστατικών και Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Όλα τα σχέδια θα πρέπει να υποβληθούν και να εγκριθούν, πριν την έναρξη των εργασιών, τόσο από τον ιδιοκτήτη του έργου, όσο και από το Τμήμα Περιβάλλοντος.
2. Ετοιμασία Σχεδίου Διαχείρισης Εργοταξίου, στο οποίο θα υπάρχει πρόνοια για την αποτελεσματική χρήση, αποθήκευση και διαχείριση των αποβλήτων, των χημικών ουσιών και όλων των δυνητικά επικίνδυνων για το περιβάλλον ουσιών και δραστηριοτήτων.
3. Οι χωματουργικές εργασίες να προγραμματίσουν και να εκτελεστούν σε περιόδους με χαμηλή βροχόπτωση.
4. Εξασφάλιση έγκρισης από τις αρμόδιες για τη χρήση υλικών από εκσκαφές για σκοπούς επιχωματώσεων. Σε περίπτωση ανάγκης εισαγωγής ξένου χώματος να επιλέγεται ώστε να έχει παρόμοια χαρακτηριστικά με αυτού της περιοχής μελέτης.
5. Να εφαρμοστούν μέτρα για την αποτροπή ρύπανσης του εδάφους ως ακολούθως
  - Πρώτες ύλες και απόβλητα (επικίνδυνα και μη) να αποθηκεύονται σε στεγασμένο και στεγανό χώρο, όχι κατευθείαν στο έδαφος.
    - Να μην αποθηκεύονται υλικά (έστω και προσωρινά) εκτός των συμφωνημένων χώρων, εντός ή/και εκτός του εργοταξίου, ή κατευθείαν στο έδαφος.
    - Ο χρόνος αποθήκευσης επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων εντός του εργοταξίου να είναι ο ελάχιστος δυνατός.
    - Να αποφεύγεται η αποθήκευση μεγάλων ποσοτήτων ουσιών, οι οποίες φέρουν σήμανση επικινδυνότητας στο εργοτάξιο.
    - Τα δοχεία φύλαξης επικίνδυνων αποβλήτων να φέρουν την κατάλληλη σήμανση όπως επίσης τα καλύμματα των δοχείων να σφραγίζονται. Τα απόβλητα να συλλέγονται από αδειούχους μεταφορείς.
    - Όπου είναι δυνατό, οχήματα, μηχανήματα και εξοπλισμός να καταφτάνουν στο εργοτάξιο πλήρως εφοδιασμένα με καύσιμο. Σε περίπτωση ανάγκης ανεφοδιασμού ή συντήρησης στο εργοτάξιο, να γίνεται σε στεγανό/ασφαλτωμένο χώρο με πρόνοια συλλογής τυχόν διαρροών.
    - Οι εργασίες συντήρησης και ανεφοδιασμού των βαρέων οχημάτων (καδενοφόρων) να πραγματοποιούνται ΜΟΝΟ στους καθορισμένους χώρους οι οποίοι θα διαθέτουν αδιαπερατό δάπεδο. Να ετοιμαστούν και να εφαρμοστούν διαδικασίες για την διεξαγωγή αυτών των δραστηριοτήτων και να εφαρμοσθούν τα μέτρα που αναφέρονται για την αντιμετώπιση συμβάντος διαρροής.
6. Οι σωροί και χώροι εκσκαφών να καλύπτονται με το πέρας κάθε εργάσιμης μέρας (χώροι εργασίας, εργασίες ανέγερσης κτιρίων, χώρος φύλαξης εκσκαφέντων υλικών).
7. Κατά τη διάρκεια των ξηρών περιόδων συστήνεται όπως γίνεται διαβροχή του εδάφους με σκοπό τον περιορισμό της διάβρωσης λόγω του αέρα.
8. Ο εργολάβος θα πρέπει να εκπονήσει Σχέδιο Πρόληψης και Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Περιστατικών και Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Όλα τα σχέδια θα πρέπει να υποβληθούν και να εγκριθούν, πριν την έναρξη των εργασιών, τόσο από τον ιδιοκτήτη του έργου, όσο και από το Τμήμα Περιβάλλοντος.
9. Ετοιμασία Σχεδίου Διαχείρισης Εργοταξίου, στο οποίο θα υπάρχει πρόνοια για την αποτελεσματική χρήση, αποθήκευση και διαχείριση των αποβλήτων, των χημικών ουσιών και όλων των δυνητικά επικίνδυνων για το περιβάλλον ουσιών και δραστηριοτήτων.

10. Ο προγραμματισμός των χωματουργικών εργασιών να πραγματοποιηθεί σε περίοδο που η πιθανότητα βροχόπτωσης είναι μικρή.
11. Ετοιμασία σχεδίου για τη διαχείριση των όμβριων νερών και άλλων απορροών στο εργοτάξιο. Ο σκοπός του σχεδίου αυτού είναι η διαχείριση των φυσικών απορροών στο εργοτάξιο, οι οποίες αναμένεται να προκύψουν κατά τις περιόδους βροχοπτώσεων.
12. Οι σωροί και χώροι εκσκαφών να καλύπτονται με το πέρας κάθε εργάσιμης μέρας ώστε να αποφευχθεί η πιθανότητα να παρασυρθούν εκτός του εργοταξίου.
13. τα οχήματα, μηχανήματα και εξοπλισμός να απενεργοποιούνται όταν δεν υπάρχει ανάγκη χρήσης τους.
14. Τακτική συντήρηση οχημάτων, μηχανημάτων και εξοπλισμού.
15. Επιλογή βαφών/ βερνικιών που έχουν ως βάση το νερό ή χαμηλή περιεκτικότητα σε οργανικό διαλύτη.
16. Οι συσκευασίες καυσίμων, βαφών, βερνικιών και άλλων χημικών ουσιών να παραμένουν κλειστές όταν το προϊόν δεν χρησιμοποιείται.
17. Ο εργολάβος να ετοιμάσει και να εφαρμόσει σχέδιο διαχείρισης σκόνης, το οποίο θα εγκρίνει το τμήμα επιθεώρησης εργασίας.
18. Εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας νερού στο εργοτάξιο για κάλυψη των αναγκών διαβροχής για καταστολή της σκόνης όταν απαιτείται.
19. Κατά την διάρκεια εκσκαφών, να γίνεται διαβροχή για μείωση της σκόνης στην ατμόσφαιρα.
20. Οι εργασίες που περιλαμβάνουν παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων σκόνης να αποφεύγονται τις μέρες με άνεμο.
21. Οι σωροί και δοχεία με χώμα, άμμο και άλλα υλικά να έχουν το ελάχιστο δυνατό ύψος και να σκεπάζονται με αδιάβροχα υλικά όταν δεν χρησιμοποιούνται.
22. Μείωση όσο το δυνατόν περισσότερο του ύψους ρίψης εκσκαφέντων υλικών, υλικών επιχωμάτωσης και χώματος.
23. Περιοδική μεταφορά λυμάτων βιολογικών χώρων υγιεινής σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.
24. Οι εργασίες κατά τη φάση κατασκευής θα πρέπει να περιοριστούν εντός των ορίων της προτεινόμενης ανάπτυξης.

Κατά τη Λειτουργία του Έργου:

1. Να τροποποιηθεί ο σχεδιασμός του έργου ώστε να μην υπάρχει απορροφητικός λάκκος αστικών λυμάτων και ως εκ τούτου να αποφευχθεί η απόρριψη τους στο έδαφος. Να χρησιμοποιηθεί εναλλακτική τεχνολογία με βάση την οποία τα αστικά λύματα θα αποθηκεύονται προσωρινά και στη συνέχεια θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης αποβλήτων.
2. Εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/302 της Επιτροπής της 15ης Φεβρουαρίου 2017.
3. Σχεδιασμός, εφαρμογή και πιστοποίηση της μονάδας με Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του ISO14001:2015 και ταυτόχρονη εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων.
4. Σχεδιασμός και εφαρμογή Σχεδίου Πρόληψης και Αντιμετώπισης Έκτακτων Περιστατικών, το οποίο θα πρέπει να τύχει έγκρισης από το Τμήμα Περιβάλλοντος
5. Η αποθήκευση υγρών χημικών ουσιών θα γίνει σε δάπεδα και χώρους συγκεκριμένων προδιαγραφών.

6. Να διερευνηθεί το ενδεχόμενο συλλογής και επαναχρησιμοποίησης των υγρών αποβλήτων που θα προέρχονται από τις εργασίες καθαρισμού και απολύμανσης.
7. Εφαρμογή των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (βλ. Κεφ. 5.4.2)
8. Να διασφαλιστεί ότι για κανένα λόγο δεν υπάρχουν μη ελεγχόμενες απορροές προς το έδαφος, οι οποίες να προέρχονται από το χώρο της μονάδας.
9. Τήρηση αρχείου άντλησης νερού από την γεώτρηση
10. Τήρηση αρχείου κατανάλωσης νερού
11. Η συντήρηση όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού και των συστημάτων ελέγχου, τα οποία προδιαγράφονται και θα εγκατασταθούν στην προτεινόμενη ανάπτυξη, να γίνεται σύμφωνα με τις υποδείξεις του κατασκευαστή, στα εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης.
12. Όπου είναι εφικτό, να χρησιμοποιούνται βιοδιασπώμενα καθαριστικά και απολυμαντικά για την περιοδική απολύμανση των χώρων και των οχημάτων της πτηνοτροφικής μονάδας.
13. Επαναχρησιμοποίηση των όμβριων νερών, όπου είναι εφικτό.
14. Τοποθέτηση λιπτοπαγίδων σε εξωτερικούς χώρους, όπου ενδεχομένως να υπάρξει ενδεχόμενο διαρροής επικίνδυνων ουσιών.
15. Αυστηρή τήρηση του προγράμματος συντήρησης των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.
16. Ελαχιστοποίηση χρόνου παραμονής κοπριάς στις εγκαταστάσεις του προτεινόμενου έργου.
17. Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων καθαριότητας και απολύμανσης.
18. Χρήση συστήματος συλλογής σκόνης κατά τη διάρκεια γεμίσματος του σιλό με κονιώδη υλικά.
19. Κατάρτιση, εφαρμογή και τακτική επανεξέταση σχεδίου διαχείρισης οσμών.
20. Να εγκατασταθεί εφεδρική γεννήτρια έτσι ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της μονάδας σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος.
21. Να διερευνηθεί το ενδεχόμενο εγκατάστασης περισσότερων φωτοβολταϊκών πλαισίων έτσι ώστε να καλύπτεται μεγαλύτερο ποσοστό των ενεργειακών αναγκών της μονάδας από ανανεώσιμες πηγές.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω και δεδομένου ότι η εγκατάσταση εμπίπτει στις πρόνοιες του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου του 2013, Ν. 184(Ι)/2013, βασική προϋπόθεση των οποίων είναι η εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών για πτηνοτροφικές μονάδες η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι τόσο από άποψης της τεχνικής αρτιότητας του έργου όσο και από χωροθετικής άποψης αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΜΕΕΠ, των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα

αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η Ισχύς της Άδειας Οικοδομής.

Μάριος Κυπριανού

για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,

Περιβαλλοντική Αρχή.

9 Αυγούστου 2021

Αρ. Φακέλου: 02.10.011.003.007

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΜΕΕΠ για την ανέγερση και λειτουργία πτηνοτροφείου ιδιοκτησία της εταιρείας "GALLINACO LTD" στην κοινότητα Μένοικο της επαρχίας Λευκωσίας

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις από Τμήματα / Υπηρεσίες / Τοπικές Αρχές:

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες: Σε επιστολή ημερομηνίας 3.6.2021 αναφέρεται ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες φέρουν ένσταση στην υλοποίηση του έργου, λόγω του τύπου κλωβοστοιχειών που προτίθεται να χρησιμοποιήσει ο κύριος του έργου. Ο εν λόγω εξοπλισμός δεν προβλέπεται στην κείμενη Κτηνιατρική Νομοθεσία. Το θέμα άπτεται της ευημερίας των ζώων και δεν αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του έργου. Αυτό θα τεθεί ενώπιον της αδειοδοτούσας αρχής, ούτως ώστε να ληφθεί υπόψη στην έκδοση άδειας οικοδομής.

Κοινοτικά συμβούλια Μενοίκου, Μιτσερού, Αγ. Ιωάννη Μαλούντας και Αγροκηπιάς Σε επιστολή ημερομηνίας 22.6.2021 θέτουν θέματα φέρουσας ικανότητας της περιοχής των γειτονικών κοινοτήτων, υποβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων λόγω οσμών, ρύπανσης κλπ. καθώς και ελλιπούς παρακολούθησης της λειτουργίας των κτηνοτροφικών μονάδων από πλευράς κράτους. Δεν έγινε κάποιο στοχευμένο σχόλιο για το εν λόγω έργο. Το Τμήμα Περιβάλλοντος απάντησε στις κοινότητες με επιστολή ημερ. 12.7.2021.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΕΠ για την ανέγερση και λειτουργία πτηνοτροφείου ιδιοκτησία της εταιρείας "GALLINACO LTD" στην κοινότητα Μένοικο της επαρχίας Λευκωσίας.

Αρ. Αίτησης για Άδεια Οικοδομής 2.10.25.1.2.388

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

---

1. Ο κύριος του έργου ως και κάθε κατά νόμο υπόχρεος φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα γνωμοδότηση.
2. Ο κύριος του έργου του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας όπως ισχύει σήμερα ή θα ισχύει στο μέλλον, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
  - η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, και
  - η αντιμετώπιση και αποκατάσταση δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
4. Ο κύριος του έργου να ορίσει τεχνικό υπεύθυνο για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, τόσο κατά την φάση κατασκευής όσο και κατά την λειτουργία του έργου και να ενημερωθεί σχετικά το Τμήμα Περιβάλλοντος. **Ουσιώδης Όρος**
5. Μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών (άδεια οικοδομής, ΑΒΕ κ.α.) και τη λειτουργία της εγκατάστασης, αν παρατηρηθούν επιπρόσθετα περιβαλλοντικά ζητήματα που δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου να επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων ώστε να επιβληθούν πρόσθετοι όροι.
6. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην ΜΕΕΠ και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας γνωμάτευσης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να διαβουλευτεί με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 έως 2021.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής

---

1. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που υπάρχουν στη ΜΕΕΠ. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

2. Να κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των εκπλύσεων από τις εργασίες καθαριότητας του υποστατικού. Οι εκπλύσεις να καταλήγουν σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμιση. Εναλλακτικά μπορούν να παραδίδονται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή.

3. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

4. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

5. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011]) και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

6. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή σε Κατόχους Πιστοποιητικού Καταχώρησης, ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

7. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.

8. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξία που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

9. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιοσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

10. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

11. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

12. Στους ανοικτούς χώρους να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

13. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

14. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

15. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.

- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

16. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.
- Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή θορύβου.

17. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

18. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας

---

1. Έξι (6) μήνες πριν από τη λειτουργία του πτηνοτροφείου, ο κύριος του έργου να υποβάλει αίτηση για χορήγηση Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013-2016. **Ουσιώδης όρος**

2. Η κοπριά να συλλέγεται και απομακρύνεται από τους χώρους εκτροφής σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να μην συσσωρεύεται στρώμα κοπριάς. Αυτή μπορεί είτε να διατίθεται σε αδειοδοτημένους σταθμούς επεξεργασίας αποβλήτων ή να διατίθεται για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση ή να διατίθεται με συνδυασμό των δύο πιο πάνω επιλογών: (i) Διάθεση της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση

Η κοπριά μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιείται ή διατίθεται για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση. Σε περίπτωση χρήσης της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής Άδειας σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016. Σε αυτή την περίπτωση η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης που θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που παράγεται σε διάστημα 15 ημερών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1.50 μέτρων. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή για εξάτμισή τους.

(ii) Διάθεση της κοπριάς σε αδειοδοτημένους σταθμούς επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Τέλος, η κοπριά μπορεί να διατίθεται σε αδειοδοτημένο σταθμό επεξεργασίας αποβλήτων, μετά από γραπτή συμφωνία που θα συναφθεί με τον διαχειριστή του σταθμού και η οποία θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος. Σε αυτή την περίπτωση, η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης, η οποία θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν, θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα 15 ημερών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή για εξάτμισή τους.

3. Ουδεμία ποσότητα απορροών που θα προκαλούνται από βροχοπτώσεις και που περιέχουν κοπριές ή άλλα απόβλητα να διαφεύγουν από τον χώρο των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής μονάδας. Τυχόν απορροές που δημιουργούνται σε μη στεγασμένες επιφάνειες να συλλέγονται και μεταφέρονται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμιση και για άρδευση των δέντρων τα οποία θα φυτευτούν περιμετρικά.
4. Τα νεκρά ζώα να τοποθετούνται σε στεγανό, σκεπασμένο κάδο εντός της κτηνοτροφικής μονάδας, έτσι ώστε να μη δημιουργούν προϋποθέσεις ρύπανσης των νερών και του εδάφους και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης ζωικών αποβλήτων και να απομακρύνονται την ίδια μέρα

5. Τα στερεά, κλινικά απόβλητα (χρησιμοποιημένες σύριγγες, χρησιμοποιημένα μπουκάλια φαρμάκων κ.λπ.) να φυλάγονται προσωρινά σε κατάλληλο χώρο και να διατίθενται σε αδειοδοτημένες συλλέκτες κλινικών αποβλήτων για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης κλινικών αποβλήτων.
6. Η μεταφορά των αποβλήτων (κοπριάς) να γίνεται με κλειστά φορτηγά οχήματα.
7. Η λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου 2001-2009, του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου 1994-2002, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους. Πέραν των Νομοθεσιών αυτών θα πρέπει κατά τη λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας να πληρούνται και να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Κανονισμών που αφορούν την Υγιεινή Παραγωγή Τροφίμων.
8. Τα ζιζάνια (αγριόχορτα) εντός του περιφραγμένου χώρου της μονάδας να αποκόπτονται με μηχανή κοπής αγριόχορτων και να μη γίνεται καθόλου χρήση χημικών ζιζανιοκτόνων.
9. Να διερευνηθεί και να διασφαλιστεί η καταλληλότητα του νερού από τις 2 γεωτρήσεις για την ύδρευση των πουλερικών.
10. Να γίνει φύτευση περιμετρικά με δέντρα και θάμνους. Προτείνονται τρέμιθος, μοσφιλιά, συκιά, αμυγδαλιά, ελιά.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για αποξήλωση

---

1. Τυχόν αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
  - Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
  - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή

Τμήμα Περιβάλλοντος
Αύγουστος 2021